

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Jussi Ylitalon puhe 1.6.2022 Brysselissä, Turning the ambition of the new EU Arctic Policy into a reality -tilaisuudessa

Tuon terveiset Pohjois-Pohjanmaan liitosta sekä Itämeren komission puheenjohtajalta, koska tämä tilaisuus on Itämeren komission järjestämä.

Suomi on uusiutuvien energiamuotojen mallimaa. **Pohjois-Pohjanmaa** on Suomen merkittävin tuulivoiman tuotantoalue. Vuonna 2021 Pohjois-Pohjanmaalle rakennettiin 60 uutta tuulivoimalaa. Tällä hetkellä tuotannossa on yhteensä 40 tuulivoimapuistoa, joissa on yhteensä 349 tuulivoimalaa. Tämä vastaa yhteensä 37 prosenttia Suomen tuulivoimakapasiteetista.

Suomessa energiantuotannosta lähes puolet on uusiutuvaa energiaa. Vuonna 2020 uusiutuvan energian kulutus Suomessa oli 44,6 %, josta 71 % tuli puupolttoaineista. Ne kattavat 28 % Suomen energian kokonaiskulutuksesta ja olivat näin ollen käytetyin energianlähde. Suomessa energiayritykset ovat investoineet bioenergian käyttöön merkittävästi viime vuosikymmenen aikana ja bioenergian käyttö perustuu metsätalouden ja teollisuuden sivuvirtoihin.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa vauhdittaa ennestään siirtymistä uusiutuviin energiamuotoihin. Sähkön ja maakaasun tuonti Venäjältä Suomeen on lopetettu. Samoin on lopetettu puuhakkeen ja biojakeiden tuonti, joilla on korvattu turpeen käyttöä. On kuitenkin mahdollista, että turpeen käyttöä pitää jossain määrin lisätä, jos haluamme, että emme jäädy ensi talvena.

Bioenergia muodostaa EU-tasolla edelleen suurimman yksittäisen uusiutuvan energian lähteen. Metsäteollisuuden kautta Suomella on mahdollisuus päästä ilmastotavoitteisiin ja vahvistaa samalla taloutta ja työllisyyttä. Metsäteollisuus on Suomessa jo pitkälle irtautunut fossiilisista polttoaineista ja pitää päästövähennysten jatkamista edelleen tärkeänä. EU:n metsätavoitteet haastavat kuitenkin suomalaista metsätaloutta- ja teollisuutta, koska EU:n tavoitteet metsien osalta keskittyvät pitkälti ennallistamiseen, suojeluun ja metsänistutukseen.

Suomi on Euroopan metsäisin maa. Me näemme, että uusiutuvasta puusta tehdyt tuotteet ovat parhaita keinoja korvata fossiilisten luonnonvarojen käyttöä. Suomessa metsä kasvaa enemmän kuin sitä käytetään. Meillä jokaisen kaadetun puun tilalle istutetaan neljä uutta. Suomi on vihreän kullan maa.

Fit for 55 -paketin on luotava edellytykset yllä mainitulle toiminnalle. Siksi kasvava ensiharvennuspuun ja jakeiden käyttö on sallittava ja kannustettava aktiiviseen metsätalouteen metsävarojen kartuttamiseksi. Puu järeytyy ja muuttuu isommaksi hiilivarastoksi, kun sillä on tilaa kasvaa. Metsäpoliittinen päätösvalta ja ohjaus tulee säilyttää EU:ssa jäsenvaltioilla.

EU-komission ja Suomen eduskunnan esityksestä Pohjanmeri-Itämeri käytävää jatkettiin pohjoisessa Helsingin kautta Ouluun ja Luulajaan. Lisäksi Skandinavian-Välimeren ydinverkkokäytävää jatkettiin pohjoiseen Tukholmasta Luulajan kautta Narvikiin ja Ouluun.

EU:n ydinverkkokäytävän laajennus luo Suomelle tärkeän yhteyden Ruotsiin Luulajaan sekä Norjaan Narvikin satamaan. Venäjän Ukrainaan osoittaman hyökkäyksen myötä Suomen ja koko Euroopan huoltovarmuus korostuu vahvasti. Investoinneilla ydinverkkokäytävän pohjoiseen osaan on yhä suurempi kiire.

Olemme käynnistäneet Perämerenkaaren TEN-T-ydinverkkokäytävän tulevaisuusvisiotyön yhteistyössä Pohjois-Ruotsin ydinverkkotoimijoiden kanssa. Yhteiskehittämisen lopputuloksena syntyy Perämerenkaaren liikennejärjestelmän tulevaisuusvisio ja strategia.

Perämerenkaaren alue on kansainvälisesti merkittävä logistinen keskus pohjoisimman Euroopan ja Barentsin alueella. Alueen logistiikka on perinteisesti tavaraliikennepainotteista, mutta myös henkilöliikenne alueella on ollut vahvassa kasvussa.

EU:n ilmastotavoitteet ja säännöt ovat haaste pohjoiselle merenkululle. Suomi on maailman ainoa maa, jonka satamat voivat jäätyä talvisin kokonaan. Kotimainen elinkeinoelämä on talvisin jäänmurron varassa, sillä maamme viennistä ja tuonnista jopa 80–90 prosenttia liikkuu vesiväyliä pitkin. Teollisuuden ilmastomyönteiset tuotteet on saatava maailmalle kustannustehokkaasti: kilpailukyvyistä on huolehdittava.

Jotta yleinen mielipide hyväksyy jatkossakin ilmastopolitiikan kiristyksen, politiikka ei saa yhtäkkisesti aiheuttaa suuria muutoksia, vaan kehityksen pitää olla hallittu. On EU:n ja Suomen intressi, että kustannuskilpailukykyiset tavarankuljetukset maalla ja merellä mahdollistetaan myös jatkossa.

Kireämpi ilmastopolitiikka on välttämätöntä Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, mutta se tulee toteuttaa tavalla, joka edesauttaa yritysten ja kotitalouksien sopeutumista hiilineutraaliin talouteen ja luo samalla edellytykset kestäväälle kasvulle. Tarvitsemme vihreää tulevaisuutta, mutta se ei voi olla etuoikeus tai mahdollisuus vain niille, joilla on siihen varaa. Kaikki pitää pystyä pitämään kehityksessä mukana.